

Protokoll 2/2024

fört vid Fastighetsnämndens sammanträde tisdagen den 20 februari 2024 kl. 16:30-16:45, Bråvallasalen, Stadshuset

Ledamöter

Clara Lindblom (V) Ordförande
Henrik Virro (M) Vice ordförande
Anders Österberg (S)
Emil Hrafn Stensson (S)
Martin Hansson (MP)
Therese Lindström (M)
Theréz Randquist (M)
Sergej Salnikov (SD)
Elinor Odeberg (S) ersätter Alma Carlsson (S)
Joakim Johansson (S) ersätter Gustav Österman (S)
Frida Punar (S) ersätter Ingela Edlund (S)
Mats Rydelius (M) ersätter Frank Hojem (C)
Hansi Karppinen (L) ersätter Said Abdu (L)

Ersättare

Hashim Mohamed Jama (V)
Vanja Knocke (V)
Albin Arleskär (MP)
Tomas Tetzell (M)
Saga Paulmarken (M)
Lovisa Hedin (KD)

Övriga närvarande

Anders Kindberg Fastighetsdirektör
Katja Rosenlind Förvaltningssekreterare
Lars Cha Tjänsteman
Olga Ekstam Tjänsteman
Fabian Lind Nämndsekreterare
Sherif Zakhour Borgarrådssekreterare
Reza Etemad Personalföreträdare
Mats Johansson Tjänsteman

Justerare

Clara Lindblom, Henrik Virro

Datum för justering

2024-02-20

Paragraf

§6

Sekreterare

Fabian Lind

§ 6**Remiss av Stockholms stads säkerhetsprogram.****Remissvar**

FSK 2023/499

Beslut

Fastighetsnämnden beslutar enligt fastighetskontorets förslag:

1. Fastighetsnämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen och överlämnar det till kommunstyrelsen.
2. Fastighetsnämnden beslutar att omedelbart justera paragrafen.

Reservation

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Sergej Salmikov (SD) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Hansi Karppinen (L) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

1) Ordföranden Clara Lindblom (V), Anders Österberg m.fl. (S) och Martin Hansson (MP) föreslår (se beslutet).

2) Vice ordföranden Henrik Virro m.fl. (M) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna kontorets förslag samt att därutöver anföra följande:

Omvärldsläget som råder inför antagandet av ett nytt säkerhetsprogram skiljer sig markant från den situation som rådde vid antagandet av det föregående programmet. Idag råder det krig i vårt närområde till följd av Rysslands orättfärdiga invasion av Ukraina och säkerhetsläget är osäkrare än på länge. Sverige är också utsatt för en omfattande desinformationskampanj som påverkar samhällets stabilitet. Klimatförändringar ställer också krav på stadens beredskap att hantera händelser som kan vara samhällsstörande.

I egenskap av huvudstad och landets ekonomiska, politiska, kulturella och mediala centrum kan Stockholm antas vara särskilt utsatt för antagonistiska hot, attentat och dödligt våld. Då Stockholm stad ansvarar för nästan en tiondel av landets befolkning är det angeläget att säkerhetsarbetet fungerar väl. God beredskap och redundans i stadens verksamheter och digitala system ska aldrig vara valbart.

Säkerhetsprogrammet är tätt sammanlänkat med andra stadsövergripande styrdokument och det är angeläget att samordningen mellan central och lokal nivå fungerar på ett tillfredsställande sätt. Det nya säkerhetsprogrammet konstaterar att den centrala krisledningen ska öva årligen och kriskrisledningsnämnden minst en gång per mandatperiod. Med anledning av det osäkra omvärldsläget framhåller vi vikten av att förvaltningar, nämnder och styrelser också har fått möjlighet att öva på olika potentiella scenarion.

Säkerhetsprogrammet kan inte vara ett statiskt dokument under programperioden utan behöver syfta till att konkret stärka Stockholms motståndskraft och beredskap. Under fokusområdet beredskap anser vi att det behövs skarpa skrivningar angående tillgången till skyddsrum då programmet saknar det helt i sin nuvarande form. En stark motståndskraft i Stockholm förutsätter också att medborgare har kännedom och kunskap om stadens säkerhetsarbete. Nämnder och styrelser ansvar för att kontinuerligt arbeta med informationskampanjer bör också förtydligas för att uppnå programmets intentioner.

Då Stockholm har en stor andel fristående aktörer som är verksamma inom exempelvis omsorg och utbildning möter dessa verksamheter också tusentals stockholmare. Säkerhetsprogrammets skrivningar gällande civilsamhälle och näringsliv är för tunna och det är angeläget att det finns en struktur för samverkan även med aktörer utanför stadens organisation som inte omfattas av Samverkan Stockholmsregionen (SSR). Detta bör kompletteras och förtydligas utifrån samtliga fokusområden i programmet.

Vi vill också betona vikten av att Stockholm samarbetar internationellt där erfarenheter och arbetssätt kan delas för att bättre förbereda staden på samhällsstörande händelser. Under föregående mandatperiod blev Stockholm medlemmar i Counter Terrorism Preparedness Network (CTPN), ett nätverk av städer, akademiker och oberoende experter vars syfte är att stärka strategisk beredskap och utgör ett gott exempel på kunskapsutbyte.

3) Sergej Salnikov (SD) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna kontorets förslag till beslut samt att därutöver anföra följande:

I remissen gällande Stockholm stads säkerhetsprogram är vänsterextremistiska miljöer inte inkluderade i kategorin för de största hoten mot demokratin. Endast islamistiska och högerextremistiska miljöer pekas ut. Den bedömningen skiljer sig från Säkerhetspolisens aktuella lista, som även inkluderar den vänsterextrema miljön.

Vi efterfrågar därför en komplettering av säkerhetsprogrammet.

4) Hansi Karppinen (L) föreslår att nämnden beslutar att delvis godkänna kontorets förslag till beslut samt att därutöver anföra följande:

Vi saknar också ett fokus på cybersäkerhetsperspektivet. Det framgår av ärendet att stadens nämnder och bolag ansvarar för arbetet, med stöd av stadens säkerhetsskyddschef som har det övergripande ansvaret. Detta är av stor vikt: alla stadens verksamheter med digital verksamhet behöver ha beredskap för cyberattacker, samtidigt som det behöver finnas ett centralt stöd i staden att få.

Frågan återstår hur man säkerställer efterlevnad i respektive nämnd/bolag. Att enbart göra en analys räcker inte. Kontinuerlig revision av regelefterlevnad och systematiskt cybersäkerhetsarbete är av yttersta vikt. Även i system som köps in från underleverantörer och som driftas av tredjepart. Detta har blivit tydligt under de senaste veckorna.

Vi menar att termen "cybersäkerhet" behöver synas på fler platser. Det är korrekt att "cyberförsvar" är ett militärt ansvarsområde, men det dagliga ansvaret för cybersäkerhet ligger hos det civila, och ska så göra. Det borde få ett större utrymme under en egen fokuspunkt i dokumentet.

Det framgår av ärendet vidare att "Nämnder och bolagsstyrelser ska bidra till utveckling och goda beslutsunderlag genom att dokumentera och rapportera händelser, incidenter, lägesbilder och andra iakttagelser som kan påverka stadens säkerhet." Här menar vi att nämnder och bolag också borde få en månadssammanställning på digitala incidenter och risker. Mycket information från verksamheten levereras i övrigt när det kommer till säkerhetsfrågor, men just den digitala delen saknas. Nämnder och bolagsstyrelser bör kunna redovisa en generell överblick på vilka hotbilder

som finns, och hur dessa motverkas. Cybersäkerhet behöver få utrymme i stadens forum på samma sätt som när vi följer upp verksamheten i övrigt.

Under punkten om säkerhetsskydd nämns "signalskydd" specifikt. Detta är viktigt, men med tanke på införandet av EU-direktivet NIS2 som införlivas senast 17 oktober 2024 i svensk lagstiftning så kommer troligen ansvarsområdet utökas. Här hade vi i skrivelsen velat se fler aspekter av informationssäkerheten. Det skulle tydligt behöva framgå att krav ställs vad gäller efterlevnad av stadens säkerhetsskyddsregler i enlighet med gällande lagstiftning och krav på god hygien inom cybersäkerhet. Bland annat kryptering av data, kontinuerlig övervakning av system, rutiner för incidenthantering och andra relevanta säkerhetsfunktioner.

Beslutsgång

Ordföranden Clara Lindblom (V) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt kontorets förslag som stöds av ordföranden Clara Lindblom (V), Anders Österberg m.fl. (S) och Martin Hansson (MP).

Ersättaryttrande

Lovisa Hedin (KD) lämnar ersättaryttrande enligt följande:

Stadens säkerhetsprogram utgör ett viktigt styrdokument i en orolig tid. Sedan det föregående programmet togs fram har världen genomgått en pandemi, Europa har drabbats av ett konventionellt invasionskrig i Ukraina och i Sverige har terrorhotnivån höjts till fyra på en femgradig skala.

Vi välkomnar tillägget i programmet om att samhällsviktig verksamhet och kritiska beroenden för kommunorganisationen ska hålla samma höga säkerhet oavsett om verksamheten sköts i egen eller extern regi. Likaså välkomnar vi stadsledningskontorets ökade kapacitet kopplat till kris- och krigsorganisation, som del av totalförsvaret.

För fastighetsnämndens ansvarsområden vill vi framförallt understryka vikten av att de fastigheter som nämnden ansvarar för byggs och sköts på ett tryggt och säkert sätt. Inte minst är detta av stor vikt avseende stadens egna idrottsanläggningar som ska utgöra säkra platser för rekreation och träning för alla stockholmare. Ingen stockholmare ska behöva fundera på om det är tryggt eller inte att gå till den lokala idrottsplatsen.

Utöver det egna beståndet vill vi därtill belysa vikten av god samverkan även externt med ideella och privata aktörer i staden. Genom att delta i platssamverkan, grannsamverkan och arbeta trygghetskapande kring fastigheterna kan nämnden bidra till ett säkrare Stockholm.

Trots många positiva delar i säkerhetsprogrammet är vi dock skeptiska till att informationssäkerhet och otillåten påverkan helt eller delvis bryts ut. Delar av dessa områden kan av förklarliga skäl omhändertas i stadens kvalitets- och trygghetsprogram, men vi menar att såväl informationssäkerhet som otillåten påverkan fortsatt behövs även i säkerhetsprogrammet. Infiltrationsrisker i organisationen samt it-attacker mot kommunens system utgör en viktig säkerhetsfråga som behöver hanteras tillsammans med rättsväsendet.

Avslutningsvis beklagar vi att vänsterstyret inte verkar ha prioriterat säkerhetsprogrammet tillräckligt. Det tidigare säkerhetsprogrammet har redan löpt ut och det glapp som nu uppstår till dess att fullmäktige behandlar ärendet under våren är anmärkningsvärt med tanke på dagens svåra säkerhetsläge och en säkerhetsrisk som hade kunnat undvikas med rätt prioritet på frågan.

Handlingar i ärendet

- FSK 2023/499-2 (Godkänd - R 1) Remiss av Stockholms stads säkerhetsprogram. Remissvar
- FSK 2023/499-1.1 Bilaga 1 Stockholms stads säkerhetsprogram

Signerat av

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Clara Julia,Lindblom	2024-02-21
Henrik Olov,Virro	2024-02-21